

DRUŠTVO HRVATSKIH KNJIŽEVNIKA
POVJERENSTVO NAGRADE DANA HRVATSKE KNJIGE

Nagradu »JUDITA«
za najbolju knjigu ili studiju o hrvatskoj književnoj baštini u 2005. godini
dobio je NIKICA KOLUMBIĆ

za knjigu:

»POTICAJI I NADAHNUĆA:
STUDIJE I ESEJI IZ STARIJE HRVATSKE KNJIŽEVNOSTI«

Zagreb, Dom i svijet, 2005.

O b r a z l o ž e n j e

Knjiga Nikice Kolumbića *Poticaji i nadahnuća* bavi se temama triju stilskih formacija (renesanse, baroka i prosvjetiteljstva), to jest hrvatskom književnošću u rasponu od triju stoljeća (16, 17, i 18). Sadrži 33 studije i eseja, a podijeljena je u četiri skupine. Prva od njih, naslovljena *Prevlast individuuma*, posvećena je renesansnim temama i autorima (Marko Marulić, Mavro Vetranović, Hanibal Lucić, Marin Držić, Petar Lucić); u drugoj su pod naslovom *Bogaćenje izraza* okupljene studije o Bartulu Kašiću, Ivanu Gunduliću i Pavlu Vitezoviću, a u trećoj, *U službi pouke*, tekstovi o prosvjetiteljskim piscima Tomi Babiću, Andriji Kačiću Miošiću, Titušu Brezovačkom. Četvrta skupina radova, naslovljena *Pogled unatrag*, razmatra recepciju starije hrvatske književnosti u časopisima 19. stoljeća te u scenskoj praksi s početka 20. stoljeća.

Opseg je Kolumbićeve zanimanja za hrvatsku književnu baštinu vrlo širok, a proučavateljski pristup mnogostruk. Potankim filološkim analizama, potrazi za izvorima i uspostavi usporednica posvećeni su radovi o Lucićevoj *Robinji* i o Držićevu *Dundu Maroju*; autorova pak sklonost da se zaputi u slabo ili nikako proučene opuse pokazuje se u studijama o Lucićevu *Vartlu* te o djelima Tome Babića i fra Petra Kneževića. U brojnim svojim prinosima Kolumbić se bavi poetičkim načelima, stilskim svojstvima i estetskim vrijednostima u djelima starih

pisaca, pa tako npr. razmatra dramske elemente u Marulićevu pjesničkom postupku, Vetranovićevu manirističku fazu, Vitezovićev lirski doživljaj sigetske tragedije, Kačićev *Razgovor ugodni* u okviru poetike prosvjetiteljstva. Proučavanje pak odnosa književnosti i zbilje rezultiralo je zanimljivim studijama o ustanku Matija Ivanića i stupnju građanske svijesti hvarskih renesansnih književnika, o Hektoroviću u okolišu hvarske renesansne sredine, o Andriji Kačiću Miošiću u njegovu vremenu. Trajno je u Kolumbićevu opusu prisutan interes za dramsku baštinu, pa joj je u ovoj knjizi posvećeno čak desetak tekstova. Napokon, u knjizi se uz pojedinačne analize nalazi i više sintetskih studija, u kojima se razmatrane teme smještaju u sinkroni okoliš ili se prate u dijakronijskom presjeku (npr. »Europski odjeci i originalne crte u hrvatskoj renesansnoj književnosti«, »Sigetska epopeja od manirizma do kasnog baroka« i dr.).

Nastavljajući se na zbir njegovih radova o hrvatskom književnom srednjovjekovlju, objavljen pod naslovom *Po običaju začinjavac*, knjiga *Poticaji i nadahnuća* svojevrсна je druga *summa Kolumbićiana*. Vrsno poznavanje srednjovjekovne književne baštine učinilo je pisca osobito osjetljivim za raspoznavanje i vrednovanje novosti što ih donose renesansa i barok, a ujedno mu je poslužilo i kao rijetko fini instrument u registriranju odjeka srednjovjekovlja kao »fenomena dugog trajanja« u kasnijim stoljećima. Upravo tema kontinuiteta i varijabiliteta provodni je motiv ove Kolumbićeve knjige, koja sadrži tekstove nastale u rasponu od tridesetak godina, a svojeg autora potvrđuje kao jednog od najboljih znalaca naše dopreporodne književnosti.

Studije i eseji okupljeni među koricama Kolumbićeve knjige odlikuju se nesvakidašnjom širinom tematskog i metodološkog obuhvata, dubinom uvida i brojnošću spoznaja. Njegovi su radovi umnogome obogatili i promijenili naše poznavanje književnosti renesanse, baroka i prosvjetiteljstva te se njihov zbir pokazuje kao prvorazredan prinos proučavanju hrvatske književne povijesti. Stoga je Povjerenstvo Nagrade Dana hrvatske knjige jednodušnom odlukom dodijelilo nagradu »Judita« za 2005. godinu knjizi *Poticaji i nadahnuća* autora Nikice Kolumbića.

Zagreb – Split, 22. travnja 2006.

DRUŠTVO HRVATSKIH KNJIŽEVNIKA
POVJERENSTVO NAGRADE DANA HRVATSKE KNJIGE

Nagradu »DAVIDIAS«
za promicanje hrvatske književnosti u svijetu u 2005. godini
dobio je RUGGERO CATTANEO
za talijanski prijevod i izdanje djela
Dubravko Jelčić: »STORIA DELLA LETTERATURA CROATA«

Milano, Guèpard Noir Edizioni, 2005.

O b r a z l o ž e n j e

Gospodin Ruggero Cattaneo, profesor književnosti na Klasičnoj gimnaziji u Milanu i nastavnik na Stolici hrvatske i srpske književnosti i jezika Katoličkog sveučilišta u Milanu, samopobudno je preveo jednu povijest hrvatske književnosti na talijanski jezik, uvidjevši nedostatak i prazninu takve knjige u talijanskoj akademskoj sredini i općenito u književnoj javnosti.

Odlučio se za recentno historiografsko djelo akademika Dubravka Jelčića, koje obuhvaća cjelinu hrvatske literarne baštine od srednjovjekovlja do postmodernizma, od Bašćanske ploče do Siniše Glavaševića.

Povjerenstvo je ocijenilo da je takvo djelo vrlo dobrodošlo, jer u Italiji nije postojala nijedna monografska sinteza koja bi pod hrvatskim označiteljem obuhvaćala svekoliko hrvatsko književno naslijeđe i suvremene domete, a na kroatističkim studijima diljem Italije još su uvijek u službenoj upotrebi i nepotpuni priručnici, uz to i opterećeni neznanstvenim pristupom o nacionalnoj pripadnosti naše književnosti iz razdoblja renesanse i baroka. No, to ne bi bio dostatan razlog da prijevod prof. Ruggera zavrijedi nagradu »Davidias«. U pomno uređenoj ediciji s predgovorom, prikazom glagoljaške baštine i povijesnog razvoja hrvatskog jezika iz perā eminentnih hrvatskih stručnjaka, tiskan je i Pogovor prevoditelja (pp. 513-526), koji i kao studija o hrvatskoj književnoj tradiciji zaslužuje samostalnu valorizaciju. U njemu je, naime, prof. Cattaneo iskazao svoju percepciju dugovjekovne literarne djelatnosti na hrvatskim prostorima potkrijepljenu vrsnim poznavanjem njezinih tokova i nositelja, utkavši u svoj tekst vrlo zanimljiva zapažanja o hrvatskoj jezičnoj samosvijesti i posebitosti.

Ni to pak ne bi bilo dostatnim, po prosudbi članova Povjerenstva, da prof. Cattaneo nije sjajno obavio primarnu zadaću, tj. preveo na talijanski tekst akademika Jelčića s punim poznavanjem hrvatskog jezika i stilskih tančina izvornika, u kojem je i puno citata iz proznih i pjesničkih djela naših pisaca. Zbog svega toga sa zadovoljstvom mu je dodijelilo nagradu »Davidias«.

Zagreb – Split, 22. travnja 2006.

DRUŠTVO HRVATSKIH KNJIŽEVNIKA
POVJERENSTVO NAGRADE DANA HRVATSKE KNJIGE

Nagradu »SLAVIĆ«
za najbolji autorski knjigom objavljeni prvijenac u 2005. godini
dobio je SVJETLAN LACKO VIDULIĆ
za knjigu:
»MUKE MIKULINE«
Zagreb, AGM, 2005.

O b r a z l o ž e n j e

Niti jedne godine, otkad je utemeljena nagrada »Slavić« za prvu knjigu, nije bila tako snažna konkurencija kao ove. Čak sedamnaest književnih prvijenaca dolazilo je u obzir za priznanje, a osim količinskoga salda i vrijednosno je prošlogodišnja ponuda iznimno izrazita i jaka. Barem dvije prozne i tri pjesničke knjige zaslužile su da ih se izdvoji u najuži izbor, a neke su od njih srećom već ponijele primjereni znak ocjenjivačkog prepoznavanja, pa ih je utoliko bilo lakše ovom zgodom mimoići.

Zrelošću i doradenošću ipak se posebno nametnula pripovjedna zbirka »Muke Mikuline« Svjetlana Lacka Vidulića.

Podijeljena u četiri ciklusa i još rasparcelirana u niz manjih narativnih cjelina i jedinica, knjiga bi ipak mogla ponijeti zajednički nazivnik neke humorne, groteskne i paradoksnе fenomenologije naše svakodnevice. Ispisana iznimno gipkom i razuđenom rečenicom, a profilirana neobično psihološki pronicljivim portretnim skicama, Vidulićeva proza emanira bujnu žanrovsku raznolikost i zavidnu stilsku virtuoznost. Indikativno je što uvodni ciklus »Jedanaest uboda« ima jedanaest različitih sekvenci, jedanaest različitih vizura i perspektiva, jedanaest varijacija na istu temu, isto zbivanje. Karakter »stilskih vježbi« produžuje se također u ostalim dijelovima zbirke, gdje se morfološki imitira, persiflira i parodira čitava izražajna paleta od intimne korespondencije do birokratske neutralnosti, od nekog iščašenog enciklopedizma do nadrimuzeološke evidencije predmeta. Ali neosporna maniristička zaigranost i povremeno eruditsko namigivanje literarnim uzorima ne priječe i izravan užitek u čitanju.

Zahvalni za gorke nasmiješenosti i blage poruge i samoporuge, kojima nas obdaruje i spoznajno obogaćuje pisac Svjetlan Lacko Vidulić sa zadovoljstvom apostrofiramo njegove »Muke Mikuline« kao knjigu koja i samu nagradu »Slavić« diže na novu aksiološku razinu.

Zagreb-Split, 22. travnja 2006.